

กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร
The decision-making process for savings and investment
of working people in Bangkok.

นรมน อ้อไธสง

สาขาเอกการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ

Naramon Orthaisong

E-mail: orthaisong@hotmail.com

Accounting Major Branch, Ramkhamhaeng University, Thailand.

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ (1) เพื่อศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน รูปแบบการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานด้านการวางแผนการออม รูปแบบการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t – test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

จากการวิจัยพบว่าประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 30-35 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน ภาครัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–40,000 บาทต่อเดือน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,001–15,000 บาท สำหรับผลการเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และค่าใช้จ่ายต่อเดือน สามารถสรุปวิจัยได้ดังนี้ ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มี เพศและอาชีพต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่ต่างกัน ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มี อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ทำให้กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมต่างกัน และผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน รูปแบบการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : กระบวนการตัดสินใจ ; การออมและการลงทุน

ABSTRACT

The purpose of this research is to (1) To study the saving and investment decision-making process of workers in Bangkok. (2) To study the factors affecting the saving and investment decision-making process of Bangkok workers classified by factor person Fundamentals of Financial Planning Savings and investment models and return on savings and capital. (3) To study the factors of basic knowledge of saving planning Savings and investment models and return on savings and investment affecting the saving and investment decision-making process of workers in Bangkok.

The population in this research was the population of 400 people working in Bangkok by using questionnaires as a tool for data such as frequency, percentage and standard deviation. The hypothesis was tested with a t-test statistic, one-way ANOVA statistic, and if differences were found, they were compared individually. Using LSD method

Research has shown that the working population in Bangkok The majority of the samples were female, aged 30-35 years of age. Have a bachelor's degree Work as a state-owned enterprise employee They had an average monthly income of 20,001 - 40,000 baht per month and an average monthly expense of 5,001 - 15,000 baht for the comparison of the saving and investment decision-making process of workers in Bangkok by gender, age, status, education level, occupation. Average and cost per month the research can be summarized as follows: The people working in Bangkok with different genders and occupations make the decision-making, saving and investment processes of Bangkok workers. The overall picture is not different. People working in Bangkok with age, status, education level Average monthly income and expenses Making the saving and investment decision-making process of workers in Bangkok the overall picture is different. And the results of hypothesis analysis, fundamentals of knowledge, financial planning Savings and investment models and return on savings and investment Affecting the saving and investment decision-making process of workers in Bangkok.

Keywords : Decision-making process ; savings and investment

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ รวมไปถึงเรื่องปากท้องของคนไทย จากสถานการณ์นี้สิ่งที่ทำให้หลาย ๆ คนต้องตระหนักถึงเป็นอันดับแรกคงเป็นเรื่องของการวางแผนทาง

การเงินเพิ่มขึ้นเพื่อสู้กับวิกฤตการณ์ครั้งนี้ และพร้อมตั้งรับกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่มาในรูปแบบใหม่ ๆ ได้ทุกเมื่อ สิ่งแรกที่ทำได้ คือ ทบทวนสถานะทางการเงินของตัวเอง และทำการปรับลดค่าใช้จ่ายให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น เพื่อยืดเวลาในการรับมือกับสถานการณ์ให้นานที่สุด และหากสถานการณ์ไม่เอื้อให้หารายได้เพิ่ม ทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องก็ขายมาใช้หมดแล้ว อาจต้องพิจารณาขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และเมื่อสถานการณ์กลับมาเป็นปกติ ควรสร้างแผนการชำระคืนหนี้สินและสร้างเงินออมฉุกเฉินใหม่โดยเร็วโดยเริ่มจากกำหนดจำนวนเงินเป้าหมายที่ต้องการ ต่อมาสร้างแผนการออมแบบอัตโนมัติด้วยการออมก่อนในข้ออย่างสม่ำเสมอ สุดท้ายคือ เลือกรูปแบบการเก็บเงินสำรองที่มีความปลอดภัยและมีสภาพคล่องสูง เช่น เงินฝากออมทรัพย์ หรือกองทุนรวมตลาดเงินที่นอกจากจะได้รับดอกเบี้ยสูงกว่าเงินฝากออมทรัพย์แล้ว ยังมีสภาพคล่องสูงกว่าบัญชีเงินฝากประจำ ซึ่งหากลงมือทำทันทีก็สามารถช่วยป้องกันปัญหาทางการเงินได้ไม่ยาก ซึ่งนักวางแผนการเงินส่วนใหญ่แนะนำว่า เงินออมฉุกเฉินควรมีอย่างน้อย 3 – 6 เท่าของค่าใช้จ่ายต่อเดือน บางคนอาจมีมากกว่าหรือน้อยกว่าก็ได้ แต่ต้องไม่ลืมว่าการมีเงินสำรองไว้มากเกินไป อาจทำให้เสียโอกาสในการหาผลตอบแทนจากการลงทุน แต่หากน้อยเกินไปอาจไม่เพียงพอในการรับมือกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ดังนั้น การกำหนดจำนวนเงินออมฉุกเฉิน จึงควรพิจารณาตามเงื่อนไขในชีวิตและปัจจัยต่างๆ ของแต่ละคนไม่ว่าจะเป็นไลฟ์สไตล์การใช้ชีวิตที่มีความแตกต่างกันไป แนวคิดและทัศนคติในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็สิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ การใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน แหล่งที่มาของรายได้และการเก็บออมที่แตกต่างกัน เนื่องจาก Gen X จะมีการจัดสรรเงินออมให้สมดุลกับการใช้ชีวิตของตัวเอง แบ่งมาลงทุนสร้างผลตอบแทนที่ออกเงย อย่างเช่น หุ้น หรือ กองทุนรวมหุ้น เพราะแม้จะเป็นช่วงที่หาเงินได้มาก แต่ก็เต็มไปด้วยภาระต่างๆ ที่มากขึ้นตามวัยเช่นกัน และในส่วนของ Gen Z นั้น มีเทคนิคการวางแผนการออมเงินง่ายๆ คือ การหยอดกระปุก จากนั้นนำเงินมาต่อยอดในการลงทุนด้วยการออมเงิน ฝากประจำกับธนาคาร หรือ ซื้อสลากออมทรัพย์ก็ได้ เพื่อเป็นการสร้างวินัยการออม ให้มีการออมอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ไลฟ์สไตล์ในแต่ละช่วงวัยมีความแตกต่างกันออกไป แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ ทุกคนหลีกเลี่ยงสถานการณ์ฉุกเฉินไม่ได้เลย สิ่งสำคัญที่จะเตรียมความพร้อมและช่วยให้คุณพ้นวิกฤตนี้ได้คือ “การออมและการลงทุน”

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการชีวิต ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ว่ามีคนไทยทำงานในกรุงเทพมหานครมีกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนอย่างไร โดยมีการพิจารณาอย่างไร และเพื่อนำไปปรับใช้ในการวางแผนทางการเงินในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน รูปแบบการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ในการศึกษากระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ได้ทำการเลือกกลุ่มประชากรที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษากระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงได้ใช้วิธีการเปิดตารางหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยเลือกค่าความคลาดเคลื่อน 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยผลจากการเปิดตารางของ Taro Yamane (1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับประเด็นสำคัญต่าง ๆ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน รูปแบบการออมและการลงทุน ผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน รวมถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาการดำเนินการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนวัยทำงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างพื้นฐานในการออมเงินและการลงทุน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนทางการเงินเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนวัยทำงาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนารูปแบบ สร้างแรงจูงใจ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ออมและลงทุน

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมและการลงทุน

สราวุธ สุธีรวงศ์ (2559) เงินออมเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่า จะต้องมียาน เป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออม ยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนทางการเงิน ที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นบุคคลจึง ควรมีการออม อย่างสม่ำเสมอในชีวิต

ดร.ชาติชาย มีสุขโข (2561) กล่าวว่า การลงทุน เป็นกระบวนการที่ผู้ลงทุน นำเงินที่ชะลอจากการใช้จ่ายในวันนี้ ไปลงทุนโดยมุ่งหวังเพื่อให้ได้รับกระแสเงินสดจากการลงทุนนั้นๆ หรือมุ่งหวังให้หลักทรัพย์ที่ได้ลงทุนไปมีมูลค่าสูงขึ้น

เพื่อให้คุ้มกับต้นทุนค่าเสียโอกาสที่มีได้ใช้จ่ายเงินในวันนี้ ชดเชยอำนาจซื้อที่สูญเสียไปเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อ ชดเชยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุน หมายถึง การออมและการลงทุนเป็นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยการนำเงินไปออมหรือลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งที่ต้องการในอนาคต โดยจะต้องผ่านกระบวนการขั้นตอนในการตัดสินใจการลงทุน ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจของการออมและการลงทุน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการออมและการลงทุน

สรารุช สุธีรวงศ์ (2560) กล่าวว่า เงินออมส่วนใหญ่ก็ยังเป็นการฝากเงินก้อนกับธนาคารถึงร้อยละ 88 สูงกว่าร้อยละ 71 ในการสำรวจครั้งที่แล้วสำหรับการออมในรูปแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ลดลงค่อนข้างมากโดยลดลงในทุกภาคของประเทศนั้น ๆ สอดคล้องกับรายได้เฉลี่ยที่แท้จริง (หักลบด้วยเงินเฟ้อ) ที่ลดลง เนื่องจากผู้จะออมในรูปแบบของประกันฯ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง กองบัญชีรายได้ประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดรูปแบบการออมเป็นหลายประเภท ดังนี้ การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร การออมในรูปแบบทรัพย์สินในทางการเงิน การออมในสถาบันการออม เป็นต้น

มลิวลัย พระธรรมมาตย์ (2562) สามารถแบ่งรูปแบบของเงินออมได้ดังนี้ การออมเงินกับธนาคาร การประกันชีวิต การออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ การซื้อพันธบัตรรัฐบาล กองทุนสำหรับเลี้ยงชีพ เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนด้านรูปแบบการออมและการลงทุน หมายถึง รูปแบบของการออมและการลงทุนนั้นสามารถเลือกได้ตามความต้องการส่วนบุคคล เช่น เงินฝากประเภทต่าง ๆ การลงทุนในหุ้น กองทุนประเภทต่าง ๆ การซื้อประกันชีวิต เป็นต้น และยังสามารถเลือกระยะเวลาในออมให้เหมาะสมกับความต้องการและวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลได้อีกด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทน

Bear investor (2562) กล่าวว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนสินทรัพย์การเงินมีรูปแบบดังนี้ เงินฝาก สลาก ตราสารหนี้ ได้ผลตอบแทนเป็น “ดอกเบี้ยย” ทองคำ ผลตอบแทนจะมาจาก “ราคาทองคำที่เพิ่มขึ้นหรือส่วนต่างราคา” อสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน บ้าน คอนโด ผลตอบแทนก็มาจาก “ราคา” ที่มันเพิ่มขึ้นกับผลตอบแทนของ “ค่าเช่า” กองทุนรวม มีผลตอบแทน 2 อย่าง คือ ส่วนต่างราคาที่เพิ่มขึ้นและผลตอบแทนจากเงินปันผล หุ้น โดยทั่วไปคนเราจะได้ผลตอบแทนจาก “หุ้น” 2 อย่าง คือ ราคาหุ้นที่เพิ่ม (Capital gain) กับ เงินปันผล (Dividend) สองอย่างรวมกัน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนด้านผลตอบแทน หมายถึง สิ่งที่ดีงดูหรือได้รับเพิ่มจากการออมหรือลงทุนจะขึ้นอยู่กับว่าเราเลือกรูปแบบการออมและการลงทุนในรูปแบบใด ซึ่งผลตอบแทนนั้นจะได้อะไรในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ

ราช ศิริวัฒน์ (2560) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ ของสินค้าและบริการอยู่เสมอ โดยที่เขาจะเลือกสินค้าหรือบริการตามข้อมูลและข้อจำกัดของสถานการณ์ การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภค

Kotler (1997) ขั้นตอนการตัดสินใจ (Buying Decision Process) เป็นลำดับขั้นตอนกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอนของบริโศค ดังนี้ 1.การตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการ/วัตถุประสงค์ 2.การเสาะแสวงหาข้อมูล 3.การประเมินทางเลือก 4.การตัดสินใจซื้อ และ 5.พฤติกรรมหลังการซื้อ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุน หมายถึง การรับรู้ถึงปัญหาและมีความต้องการแก้ไขปัญหานั้น โดยกำหนดขั้นตอนการตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย โดยใช้หลักการเหตุและผลจากการค้นหาข้อมูล เพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบข้อมูลและหาข้อสรุปในการตัดสินใจการออมและการลงทุน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและตรวจสอบผลของการตัดสินใจการออมและการลงทุน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Experimental Design) และเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยการเปิดตารางของ Taro Yamane (1973) โดยการเลือกจากตารางแบบไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนหรือ ∞ (Infinity) โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (สุ่มแบบสะดวก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามลักษณะประชากร ซึ่งจะประกอบด้วย ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านสถานภาพ ด้านอาชีพ ด้านระดับการศึกษา ด้านรายได้ต่อเดือน และด้านค่าใช้จ่ายต่อเดือน

1.2 ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน รูปแบบการออมและการลงทุน ผลตอบแทนจากการออมและการ

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุน ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านวัตถุประสงค์ของการออมและการลงทุน ด้านแหล่งที่มาของข้อมูล ด้านการประเมินทางเลือก ด้านการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมหลังการซื้อ

1.4 เป็นข้อคำถามปลายเปิด ที่ถามเกี่ยวกับท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนการออมและการลงทุนของท่านจำนวนข้อคำถาม 1 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละและค่าความถี่กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และรูปแบบการออมและการลงทุน

1.2 ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าเฉลี่ย ในการอธิบายตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่

ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยด้านรูปแบบการออมและการลงทุน ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน และกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

2. สถิติอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติการทดสอบแบบ One-way ANOVA และหากพบความแตกต่างก็จะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน และผลตอบแทนจากออมและการลงทุน ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ในการออมและลงทุน ด้านการตัดสินใจซื้อ ด้านการประเมินทางเลือก ด้านการประเมินหลังการซื้อ และด้านแหล่งที่มาของข้อมูล

2. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยประชากร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ประชากรในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน และอาชีพที่ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครไม่ต่างกัน

2.2 ประชากรในกรุงเทพมหานครมีช่วงอายุต่างกัน สถานภาพต่างกัน รายได้ต่อเดือนต่างกัน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน รูปแบบการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นในระดับมาก

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ในการออมและลงทุน ของประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมและการลงทุนเพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินและเพื่อหลังเกษียณ แสดงให้เห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่มีการวัตถุประสงค์ในการออมและการลงทุนในอนาคตที่ชัดเจนและแตกต่างกันไป เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองหลังจากที่ทำงานมาอย่างหนัก หวังเพื่อความสบายในอนาคตมีอิสระภาพทางการเงิน ซึ่งมีความสอดคล้องกับสุวรรณงา จิงธีรพานิช (2557) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการออมของกลุ่ม Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมเพื่อไว้สำหรับใช้จ่ายยามฉุกเฉินสูงที่สุด และ นคร หนองใหญ่ (2560)

ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการออม เพื่อซื้อทรัพย์สิน เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชราเกษียณอายุ ตามลำดับ

1.2 ด้านแหล่งที่มาของข้อมูล ของประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เมื่อเกิดปัญหาหรือต้องการทราบรายละเอียดอย่างลึกซึ้ง ประชากรส่วนใหญ่จะมีการหาแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจได้ง่าย จะเป็นช่องทางที่จะช่วยเสริมพื้นฐานความรู้ทางการเงินและการลงทุน หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย มีสื่อประชาสัมพันธ์ ก็จะช่วยทำให้ประชาชนหันมาสนใจเรื่องการออมและการลงทุนมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Kotler (1997) การเสาะแสวงหาข้อมูล (Search for Information) เมื่อเกิดปัญหา ผู้บริโภคก็ต้องการแสวงหาหนทางแก้ไข โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการตัดสินใจ จากแหล่งบุคคล (Personal Search) แหล่งธุรกิจ (Commercial Search) แหล่งข่าวทั่วไป (Public Search) เพื่อใช้ในประกอบการตัดสินใจซื้ออย่างมากแต่บางคนก็น้อย ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับปริมาณของข้อมูลที่เขาได้อยู่เดิม ความรุนแรงของความปรารถนา หรือความสะดวกในการสืบเสาะหา และ ภิรมยา ชัยศิลป์ (2562) ได้ศึกษาถึงการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติบริษัทในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนส่วนใหญ่ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการออมหรือการลงทุน จะได้รับข่าวสารจากพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้พนักงานบริษัทเอกชนมีความต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

1.3 ด้านการประเมินทางเลือก ของประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การประเมินทางเลือกของประชากรนั้นจะทำการเปรียบเทียบผลตอบแทนของการออมและการลงทุน เพื่อให้ผลที่ได้ตอบสนองต่อความต้องการ โดยใช้การเปรียบเทียบข้อมูลรูปแบบของการและการลงทุน กับ ผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต แล้วทั้งยังมีด้านเศรษฐกิจ ความผันผวนของค่าเงินเข้ามาเป็นตัวเปรียบเทียบ ณ ช่วงเวลานั้น เพื่อให้เงินทุนของตนเองมีความปลอดภัยจากการออมและการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของราช ศิริวัฒน์ (2560) กล่าวว่าการประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternative) เมื่อผู้บริโภค ได้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 แล้ว ก็จะประเมินทางเลือก และตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด วิธีการที่ผู้บริโภคใช้ในการประเมินทางเลือกอาจจะประเมิน โดยการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของแต่ละสินค้าและคัดสรรในการที่จะตัดสินใจเลือกซื้อจากหลากหลายตรายี่ห้อให้เหลือเพียงตรายี่ห้อเดียว อาจขึ้นอยู่กับความเชื่อนิยมศรัทธาในตราสินค้านั้นๆ หรืออาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้บริโภคที่ผ่านมาในอดีต และสถานการณ์ของการตัดสินใจรวมถึงทางเลือกที่มีอยู่ด้วยทั้งนี้ มีแนวคิดในการพิจารณา เพื่อช่วยประเมินแต่ละทางเลือก เพื่อให้ตัดสินใจได้ง่ายขึ้น และเบญญาภา ภาสน์ภาษิต (2561) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า พนักงานที่ทำงานในบริษัทเอกชน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การไตร่ตรองก่อนซื้อมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การคำนึงถึงประโยชน์ก่อนซื้อ การเปรียบเทียบข้อมูลก่อนซื้อ การชำระค่าใช้จ่ายตรงเวลา การตั้งเป้าหมายระยะยาว การดูแลการเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด และความสนใจเรื่องการลงทุน ตามลำดับ

1.4 ด้านการตัดสินใจซื้อ ของประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การตัดสินใจซื้อนั้นเป็นสิ่งที่ประชากรส่วนใหญ่ได้ตัดสินใจซื้อหลังจากมีการเปรียบเทียบข้อมูลและความคุ้มค่าของการออมและลงทุน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Kotler (1997) ได้กล่าวว่า หลังจากมีการประเมินทางเลือกในขั้นที่ 3 ก็จะประเมินทางเลือกและตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด วิธีการที่ผู้บริโภคใช้ใน

การประเมินทางเลือกอาจจะประเมิน โดยการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของแต่ละสินค้าและคัดสรรในการที่จะตัดสินใจเลือกซื้อจากหลากหลายตราหือให้เหลือเพียงตราหือเดียว และเบญญาภา ภาสร์ภาษิต (2561) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า พนักงานที่ทำงานในบริษัทเอกชน คำนึงถึงประโยชน์ก่อนซื้อ การเปรียบเทียบข้อมูลก่อนซื้อ การชำระค่าใช้จ่ายตรงเวลา การตั้งเป้าหมายระยะยาว การดูแลการเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด และความสนใจเรื่องการลงทุน

1.5 ด้านการประเมินหลังการซื้อ ของประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หากประชากรได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการแล้ว จะทำให้เกิดความอยากลงทุนต่อ หรือ แนะนำบอกต่อกับผู้ใกล้ชิด กับผู้ที่สนใจรูปแบบการออมและการลงทุนแบบเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เบญญาภา ภาสร์ภาษิต (2561) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) ของพนักงานที่ทำงานในบริษัทเอกชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การไต่ตรองก่อนซื้อมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การแนะนำบอกต่อ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Kotler (1997) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post purchase Behavior) หลังจากมีการซื้อแล้ว ผู้บริโภคจะได้รับประสบการณ์ในการบริโภค ซึ่งอาจจะได้รับความพอใจหรือไม่พอใจก็ได้ ถ้าพอใจผู้บริโภคได้รับทราบถึงข้อดีต่างๆของสินค้าทำให้เกิดการซื้อซ้ำได้หรืออาจมีการแนะนำให้เกิดลูกค้ารายใหม่ แต่ถ้าไม่พอใจ ผู้บริโภคก็อาจเลิกซื้อสินค้านั้นๆในครั้งต่อไปและอาจส่งผลเสียต่อเนื่องจากการบอกต่อ ทำให้ลูกค้าซื้อสินค้าน้อยลงตามไปด้วย

2. ผลการวิจัยกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยประชากร

2.1 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนไม่ต่างกัน ไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับบรรณ หนองใหญ่ (2560) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน และ อนงนาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล (2558) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน

2.2 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับสุวรรณา จิ๊งธีรพานิช (2557) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการออมของกลุ่ม Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และมูลค่าสินทรัพย์สุทธิมีผลต่อระดับการออมของกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร และบุญทริกา ชลพิทักษ์วงศ์ (2562) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการเงินและการออมของคนในจังหวัดขอนแก่น จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่แตกต่างกันของแต่ละช่วงอายุและกลุ่มอาชีพ เพราะแต่ละช่วงอายุและแต่ละกลุ่มอาชีพมีปัจจัยในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

2.3 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล (2558) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือนส่งผลต่อพฤติกรรมการออม แต่ไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน ส่วนพฤติกรรมการออม ได้แก่ อัตราการออม ลักษณะการออม วัตถุประสงค์ในการออม การเลือกรูปแบบการออม ระยะเวลาในการเก็บออม แหล่งข้อมูลในการเก็บออมและการบริหารเงินเพื่อการเกษียณส่งผลต่อการบริหารการเงิน ยกเว้นพฤติกรรมการออมด้านแนวโน้มการออมเงินในอนาคตไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับ ภิรมยา ชัยศิลป์ (2562) ได้ศึกษาถึง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติบริษัทในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความสอดคล้องกับบุญทริกา ชลพิทักษ์วงศ์ (2562) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการเงินและการออมของคนในจังหวัดขอนแก่น จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาของประชาชนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และภิรมยา ชัยศิลป์ (2562) ศึกษาถึงการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติบริษัทในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จากผลการศึกษาพบว่า อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีแนวทางการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน 2.5 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนไม่ต่างกัน ไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ไม่สอดคล้องกับเตชสิทธิ์ กิตติสุบรรณ (2560) ทำการศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจที่มีผลต่ออัตราส่วนระหว่างเงินออมและเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับนักศึกษาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์พบว่า อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่ออัตราส่วนระหว่างเงินออมและเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับนักศึกษาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับนเรศ หนองใหญ่ (2560) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ นเรศ หนองใหญ่ (2560) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสุวรรณา จึงธีรพานิช (2557) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการออมของกลุ่ม Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับรายได้ และมูลค่าสินทรัพย์สุทธิมีผลต่อระดับการออมของกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

2.7 ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้การตัดสินใจการออมและการลงทุนต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับปรารณา เหล่าคนดี (2559) ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทฟู๊ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด พบว่า ณ ระดับรายได้ต่ำ กลุ่มวัยทำงานจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากกว่าระดับรายได้ ซึ่งส่งผลทำให้ระดับการออมของคนกลุ่มนี้มีค่าเป็นลบ (Dissaving) และเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ โดยเฉลี่ยแล้วหากบุคคลนั้นมีรายได้เพิ่มขึ้นทุกๆ 1,000 บาทต่อเดือน ระดับการออมจะเพิ่มขึ้น 575.05 และนเรศ หนองใหญ่ (2560) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานด้านการออมและการลงทุน ผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร

3.1 ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการตัดสินใจที่จะเลือกการออมและการลงทุนของตนเองอย่างไร มีการวางแผนทางการเงินอย่างไร เพื่อให้ได้ตรงตามความต้องการและปลอดภัยกับเงินลงทุนของตนเองมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์พบว่า กระบวนการตัดสินใจด้านวัตถุประสงค์ในการออมและลงทุน ผลที่ได้ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.698 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 48.70 ด้านการประเมินทางเลือก ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.639 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 40.80 ด้านการตัดสินใจซื้อให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.634 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 40.20 และด้านการประเมินหลังการซื้อ ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.462 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 21.30 มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับอนงนาฏ ศุภกิจจวนิชกุล (2558) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรกรมมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พฤติกรรมการออม ได้แก่ อัตราการออม ลักษณะการออม วัตถุประสงค์ในการออม การเลือกรูปแบบการออม ระยะเวลาในการเก็บออม แหล่งข้อมูลในการเก็บออมและการบริหารเงินเพื่อการเกษียณส่งผลกระทบต่อ

บริหารการเงิน และสอดคล้องกับภริมา ชัยศิลป์ (2562) ได้ศึกษาถึง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติบริษัทในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนเลือกใช้รูปแบบการออมและการลงทุนที่เป็นเงินฝากโดยไม่ได้กำหนดสัดส่วนเงินออมต่อรายได้โดยเฉลี่ยในแต่ละเดือนที่แน่นอน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการออมเงิน เพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน โดยจะมีแนวโน้มที่จะออมเงินในอนาคตพนักงานบริษัทเอกชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการวางแผนทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นในการตัดสินใจการออมและของลงทุนของบุคคล หากผลที่ตอบแทนที่รับได้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการแล้ว อาจส่งผลไปยังการออมรูปแบบและการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ ได้ ผลตอบแทนการออมและการลงทุนที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร มีทั้ง 5 ด้านของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วย ด้านวัตถุประสงค์ในการออมและลงทุน ด้านแหล่งที่มาของข้อมูล ด้านการประเมินทางเลือก ด้านการตัดสินใจซื้อ และด้านการประเมินหลังการซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษมศรี ปุชนีย์วงศ์ (2558) กล่าวว่า การออมเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หมายถึง ส่วนหนึ่งของรายได้ปัจจุบันที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หากแต่เก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายต่าง ๆ ในอนาคต หรือการนำเงินออมไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทน ในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งการออมของ ประเทศออกเป็น การออมภาครัฐและการออมภาคเอกชน โดยที่การออมภาคเอกชนแบ่งออก เป็นการออมภาคธุรกิจและการออมภาคครัวเรือน การออมของประชาชนทั่วไปจัดเป็นการออม ภาคครัวเรือนในทางเศรษฐศาสตร์ และแนวคิดของดร.ชาติชาย มีสุขโข (2561) กล่าวว่า การวางแผนการลงทุน เป็นกระบวนการของการกำหนดกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการลงทุน เพื่อให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการออมและการลงทุน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยตรงกับแนวคิดของสราวุธ สุธีรวงศ์ (2559) ได้กล่าวว่า เงินออมเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่า จะต้องมียานยนต์เป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออม ยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนทางการเงิน ที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิต และสอดคล้องกับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนเรศ หนองใหญ่ (2560) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีวัตถุประสงค์การจ่ายเงินโดยเฉลี่ยแต่ละเดือน เพื่อซื้อสินค้า/ บริการที่จำเป็นสำหรับชีวิตเพื่อให้เงินกับบุพการีหรือครอบครัวหาระรับผิตชอบหนี้สิน และภริมา ชัยศิลป์ (2562) ได้ศึกษาถึง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติบริษัทในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมเงิน เพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

3.4 ป้ายจ่ายด้านแหล่งที่มาของข้อมูล มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีเพียงป้ายจ่ายด้านผลตอบแทนการออมและการลงทุนที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลที่ได้ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.283 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 8.00 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.ชาติชาย มีสุขโช (2561) ได้กล่าวว่า การวางแผนการลงทุนเป็นกระบวนการของการกำหนดกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการลงทุน เพื่อให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการวางแผนการลงทุน มี 6 ขั้นตอน จากการรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ และอนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล (2558) ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า แหล่งข้อมูลในการเก็บออมและการบริหารเงินเพื่อการเกษียณส่งผลต่อการบริหารการเงิน

3.5 ป้ายจ่ายด้านการประเมินทางเลือก มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ป้ายจ่ายด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลที่ได้โดยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.639 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 40.80 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของราช ศิริวัฒน์ (2560) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึงกระบวนการในการเลือกที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องตัดสินใจในทางเลือกต่างๆของสินค้าและบริการอยู่เสมอ โดยที่เขาจะเลือกสินค้าหรือบริการตามข้อมูลและข้อจำกัดของสถานการณ์ การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภคและเพื่อช่วยประเมินแต่ละทางเลือก เพื่อให้ตัดสินใจได้ง่ายขึ้น

3.6 ป้ายจ่ายด้านการตัดสินใจซื้อ มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ป้ายจ่ายด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลที่ได้โดยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.634 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 40.20 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของราช ศิริวัฒน์ (2560) กล่าวว่า การตัดสินใจซื้อ (Decision Making) โดยปกติแล้วผู้บริโภคแต่ละคนจะต้องการข้อมูลและระยะเวลาในการตัดสินใจสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดแตกต่างกัน คือ ผลิตภัณฑ์บางอย่างต้องการข้อมูลมาก ต้องใช้ระยะเวลาในการเปรียบเทียบนาน แต่บางผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคก็ไม่ต้องการระยะเวลาการตัดสินใจนาน และนางอำไพ ไชยแก้ว (2558) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่า เป็นทางที่ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายมนุษย์ทุกคนทุกระดับจะต้องเผชิญกับการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปถึงเรื่องใหญ่ที่สำคัญ ๆ

3.7 ป้ายจ่ายด้านการประเมินหลังการซื้อ ผลต่อกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ป้ายจ่ายด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออมและการลงทุน และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลที่ได้โดยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.462 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ

ละ 21.30 ซึ่งสอดคล้องกับราช ศิริวัฒน์ (2560) กล่าวว่า) หลังจากมีการซื้อแล้ว ผู้บริโภคจะได้รับประสบการณ์ในการบริโภค ซึ่งอาจจะได้รับความพอใจหรือไม่พอใจก็ได้ ถ้าพอใจผู้บริโภคได้รับทราบถึงข้อดีต่างๆของสินค้าทำให้เกิดการซื้อซ้ำได้หรืออาจมีการแนะนำให้เกิดลูกค้ารายใหม่ แต่ถ้าไม่พอใจ ผู้บริโภคก็อาจเลิกซื้อสินค้านั้นๆในครั้งต่อไปและอาจส่งผลเสียต่อเนื่องจากการบอกต่อ ทำให้ลูกค้าซื้อสินค้าน้อยลงตามไปด้วย และเบญญาภา ภาสน์ภษิต (2561) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) ของพนักงานที่ทำงานในบริษัทเอกชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการไตร่ตรองก่อนซื้อมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การแนะนำบอกต่อ

ข้อเสนอแนะผลการวิจัย

1. หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุน ควรเพิ่มช่องทางที่ช่วยให้ความรู้และสนับสนุนการออมและการลงทุนให้เข้าถึงได้มากขึ้นในอนาคต
2. สร้างแรงจูงใจในการเลือกรูปแบบของการออมและการลงทุนนอกเหนือจากการฝากเงินกับธนาคารอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ประชากรครั้งนี้เป็นเพียงประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุนที่แตกต่างกัน
2. ควรเพิ่มเครื่องมือในการศึกษาวิจัยให้กว้างขึ้นนอกเหนือจากแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ เป็นต้น เพื่อให้เป็นข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เกษมศรี ปุชนีย์วงศ์. (2558). สถาบันวิทยาการตลาดทุนรุ่นที่ 29. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก.

: <https://www.cma.in.th/cma/academicPaper/download/2>

สรารุธ สุธีรวงศ์. (2559). การออมเงินและการลงทุน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก.

: <http://www.photha.ac.th/wp/?p=1577>

บุญรุ่ง จันทร์นาค. (2554). การเงินส่วนบุคคล. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

: <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>

แมน เจริญวัลย์. (2553). การออมเงิน คือการวางแผนชีวิตไม่ให้ประมาท. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก.

: <https://mgronline.com/mutualfund/detail/9530000030961>

มลิวาลัย พระธรรมมาตย์. (2562). การวางแผนการออม. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก.

: <https://sites.google.com/site/karpenphuprakxbkar12/kar-wangphaen-kar-xxm>

ณัฐพงษ์ อภินันท์กุล. (2563). เงินออมฉุกเฉิน ปรากฏการณ์แรกในการป้องกันปัญหาทางการเงิน. เข้าถึงได้จาก.

: <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/1-precuation-saving-to-avoid-financial-problem>

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้. (2563). 10 แนวคิด เพื่อการออมเงินอย่างมีประสิทธิภาพ. (ออนไลน์).

: เข้าถึงได้จาก <https://www.025798899.com/news/1719>

ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ. เงินออมสำคัญไฉน ทำไมต้องมีเงินออม. (ออนไลน์).

: เข้าถึงได้จาก <https://www.ncb.co.th/fin-knowledge/why-save-money#>

แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนการลงทุน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

: <https://www.cmsk-academy.com/article/280/investmentplanning-basic>

ธนพร จันทร์สว่าง (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม. มหาวิทยาลัยสยาม.

สุวรรณา จึงธีรพาณิชย์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการออมของกลุ่ม Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ปรารธนา เหล่าคนดี. (2559). พฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทผู้ดีโปรเจ็ค
(สยาม) จำกัด และ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์.

เดชสิทธิ์ กิตติสุบรรณ. (2560). ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจที่มีผลต่อ
อัตราส่วนระหว่างเงินออมและเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับนักศึกษาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษา
บุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม, มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิต
วิทยาลัย

บุญทริกา ชลพิทักษ์วงศ์. (2562). พฤติกรรมทางการเงินและการออมของคนในจังหวัดขอนแก่น.

มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์

ณัชชา ธาราชีวิน. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

นเรศ หนองใหญ่. (2560). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.

มหาวิทยาลัยบูรพา, การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

เบญญาภา ภาสน์ภาษิต. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัด
เพชรบุรี. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด, บัณฑิตวิทยาลัย

ภิรมยา ชัยศิลป์. (2562). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทในพื้นที่อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, บริหารธุรกิจ